

انکشاف سکتور زراعت وسيله نجات از فقر، گرسنگی و بحران اقتصادی پیوسته به گذشته در مسایل اقتصادی

بخش های مهم اعمار مجدد در افغانستان عبارت اند از سکتور زراعت، ترانسپورت و انرژی که این بخش ها با هم ارتباط بین الیینی داشته باز سازی یک سکتور تاثیر مستقیم و مثبت بالای سکتور دیگر دارد و به انکشاف بخش های دیگر کمک میکند که بتدریج باعث جهش اقتصادی در کشور خواهد شد. در پهلوی انکشاف این سکتور ها دستگاه قوی اداره و منجمنت ضرورت است که پلان های انکشافی که در این بخش ها طرح میشود بطور قناعت بخش تطبیق شوند.

در این نوشته صرف در مورد توسعه زراعت بطور خیلی فشرده میپردازیم و در آینده مسایل حمل و نقل (ترانسپورت) و سکتور انرژی را به بحث خواهیم کشید و امید داریم که متخصصین زراعت کشور ما در مسایل زراعتی بطور فعال حصه گرفته و وطنداران ما را از دانش زراعتی مختص به کشور مستفید سازند.

در افغانستان پنجاه الی شصت فیصد قوای کار عاطل و بیکار است، کتله بزرگ کارگران به شهرها سرازیر شده که بیکاری مزمن یک نارضایتی اجتماعی را بار آورده و افغانستان را به یک بحران اقتصادی روبرو ساخته است که وسیله بیرون رفت از این حالت تقویه، انکشاف و توسعه پروژه های زراعتی و آبیاری است. زراعت بهترین، سهل ترین و زودترین وسیله برای رفع بیکاری مزمن است و سکتور زراعت میتواند فیصدی بزرگ بیکارها را در یک مدت کوتاه جذب نماید. هم کشور ما را در مسایل زراعتی متکی بخود سازد. زراعت کشور در ظرف سی سال گذشته در اثر ادامه جنگ و حوادث طبیعی طوریکه شاید و باید انکشاف نکرده و تناسب از دیاد نفوس و تولیدات زراعتی در این سکتور بکلی برهم خورده است که مشکل عمده بیکاری و از دیاد قیمت تولیدات زراعتی را در افغانستان تشکیل می دهد.

معاون سرمنشی ملل متحد در امور بشری در ۴ دسمبر همین سال اظهار داشت که در حدود ۷،۴ میلیون افغان به گرسنگی بسر میبرند و خطر آن می رود که در زمستان، این کشور باز به قحطی مواد غذایی مواجه شود از جانب دیگر انکشاف و توسعه زراعت نظر به شرایط نامناسب مانند وضع نا به سامان سیاسی و اجتماعی خیلی بطی پیش می رود در گزارش سازمان ملل متحد آمده که یک برسوم نفوس افغانستان در فقر زندگی میکنند که یک خبر ناخوش آیند برای کشور و مردم افغانستان است. نفوس کشور از ولایات بسوی شهرها برای کارایی هجوم آورده که پروبلم بزرگ برای شهرهای که گنجایش ازدحام نفوس را ندارند بوجود آورده است که این روش مشکل و درد سر اجتماعی، صحتی، اقتصادی و اداری را در کشور به بار آورده است مثال مهم آن شهر کابل است که در اوایل سالهای ۱۹۷۰ صرف گنجایش نیم میلیون نفوس را داشت ولی امروز نفوس این شهر به پنج میلیون تورم کرده است. چطور میتوان این مشکل بزرگ اجتماعی و اقتصادی را در یک مدت نسبتاً کوتاه حل نمود؟

به اساس ارقام احصائی وزارت زراعت زمین های قابل زرع کشور بطور مجموعی در حدود هشت میلیون هکتار است که (یک هکتار مساوی ۵ جریب است و مجموعاً زمین زراعتی قابل زرع چهار میلیون جریب میباشد) صرف ۲۵ فیصد زمین ها یعنی چهارده میلیون جریب زمین تحت آبیاری است و یک فیصدی کم آن ممکن للمی کاری باشد و متباقی در حدود زیاده از ۵ میلیون هکتار که ۲۵ میلیون جریب زمین میشود نسبت کمبود آب زرع نمی شود. اگر واقعاً ۲۵ میلیون جریب دیگر تحت زرع گرفته شود افغانستان در آینده نزدیک نه تنها در تولید زراعتی متکی بخود خواهد شد بلکه محصولات زراعتی را به چهار گوشه و کنار جهان صادر خواهد کرد. و مزید بر آن در اثر توسعه و انکشاف تولیدات زراعتی فیصدی زیاد بیکارها در سکتور زراعت جذب خواهند گردید.

زمین های بایر و لأمزوع در افغانستان خیلی زیاد است و این زمین ها از نگاه کیفیت زراعتی مستعد و قابل زرع میباشد. دشت های وسیع در شمال و جنوب و جنوب غرب براخ و بکلی عاطل مانده که میتوان توسط یک پلان مشخص زراعتی پالیسی و استراتژی های زراعتی این دشت های وسیع را قابل زرع بسازد.

بتاریخ هشت اپریل سال جاری معین وزرات آب و انرژی در یک مصاحبه مطبوعاتی با نامه نگار پژواک اظهار داشت که به اساس سروی های مختلف مقدار آبهای سالانه افغانستان هفتاد و پنج میلیارد (بلیون) متر مکعب است که صرف بیست و پنج الی سی فیصد آن یعنی بیست و پنج میلیارد متر مکعب آن در افغانستان در بخش زراعت به مصرف میرسد و متباقی به مقدار پنجاه میلیارد متر مکعب این آبها بدون استفاده از افغانستان خارج و کشورهای

دیانو شمیره: له ۱ تر 2

همسایه از این آبها بطور مجانی استفاده اعظمی میکنند که ارزش این آب های ضایع شده در حدود پنجاه میلیارد دالر امریکائی سنجش شده و یک ثروت بیکران طبیعی و دارائی مهم ملی است که ارزش آن نسبت به ذخایر گاز و نفت و مس و هر معدن دیگر در افغانستان که تصور می شود بلند تر است. (در این باره مضمونی توسط اینجانب تحت عنوان : کشور قحطی زده سالانه پنجاه بلیون دالر به ممالک همجوار کمک میکند). نشر شده که در آرشیف یک تعداد سایت های افغان ثبت است .

در حال حاضر ضرور نیست که بند های بزرگ آب با سرمایه های هنگفت که از نگاه وقت مدت طویل را در بر میگیرد احداث شود بل سرزمین ما نظر به شرایط و ساختمان جیوفیزیکی و توپوگرافی که دارد میتوان بند های بی شمار کوچک با سرمایه گزاری های خورد احداث شود و گذشته از آن در افغانستان کاسه های طبیعی بزرگ که اطراف آنرا کوه های بلند احاطه نموده موجود است، به سهولت و به مصرف کم میتوان مسیر رود خانه هارا به سمت این کاسه های طبیعی تغییر داد و این نوع کاسه های طبیعی در بسیاری ساحات کشور بخصوص در مناطق مرکزی، شمال و شمال شرقی به تعداد زیاد موجود است که این آبها توسط حفر کانالها به زمین های بایر سوق داده میشود و حفر کانال ها بذات خود یک وسیله خلق کردن کار برای همان منطقه خواهد شد و علاوه بر آن در کاسه های بزرگ پر از آب پروژه های کوچک تریبه ماهی را نیز توسعه خواهد داد. (در دنیای غرب یک مثال است که میگویند، اگر یک شخص را ماهی بدهی یک روز آن ماهی را میخورد و اگر این شخص را ماهی گیری بیاموزی صد ها روز ماهی میخورد). گذشته از آن این آب های ایستاده در سر سبزی و اقلیم منطوقی کمک و حاصل سر درختی اشجار مثمر بازم یک تعداد زیاد نفوس منطوقی را بکار گماشته و منبع عاید خوب برای فامیل ها خواهد شد.

تولیدات زراعتی به ایجاد صنایع کوچک که مواد اولیه آنرا محصولات زراعتی تشکیل میدهد کمک میکند که مثال آن زرع لبلبو، پنبه، شرشم، زغر و کنجد است که مواد تولیدی صنایع کوچک را میسازد و در این اواخر مؤسسات بین المللی به زراعین کشت زعفران را آموخت که در هرات و صفحات شمال کشور کشت زعفران خیلی موفق است و هرات در همین سال جاری محصول زعفران را برای اولین بار صادر نمود و در قندهار نیز یک تعداد از زارعین به تولید زعفران علاقه گرفته و به ولایت هرات جهت آموختن کشت زعفران سفر کردند تا در آنجا طرز کشت زعفران را بیاموزند، تولید زعفران یک محصول پربهای زراعتی است که از یک هکتار زمین به مقدار سه کیلو گرام زعفران حاصل میدهد و فی کیلوگرام زعفران در مارکیت محلی به مبلغ ۳۵۰۰ دالر به فروش میرسد و کشت زعفران در آینده یک تولید زراعتی بدیل برای زارعین قندهار خواهد شد که در نتیجه از کشت کونار می کاهد. در سال جاری افغانستان موفق شد که تولیدات انگور، انار، بادام و چهارمغز را به کشور های همسایه و بخصوص هندوستان صادر کند و بیلانس تجارتي دو کشور در این سال مبلغ ۵۸۸.۷۵ دالر را احتوا میکند.

آقای محمد آصف رحیمی یگانه وزیر خوشنام، فعال و صادق کشور دریک مصاحبه اظهار داشت که توسعه و انکشاف زراعت در پروگرام دولت در ردیف بالای سیاست های اقتصادی قرار داشته و در ظرف سه سال آینده به اندازه ۴ میلیارد دالر در بخش زراعت سرمایه گزاری خواهد شد. و مزید بر آن وی اظهار نمود که در حال حاضر به تعداد چهار هزار محصل افغان در هند مصروف تحصیل اند که یک تعداد زیاد در بخش زراعت تحصیل میکنند و ما به متخصصین زراعتی نیاز مبرم داریم . و امید داریم که تربیه این پرسونل فنی به توسعه و انکشاف زراعت کشور سهم بسزای داشته باشند.

تکنالوژی هند در بخش پروژه های زراعتی که بما عرضه داشته خیلی مفید، موثر و کم مصرف است. تولیدات زراعتی افغانستان مارکیت خیلی خوب برای هند داشته و هندی ها سعی دارند که در پروژه های زراعتی کشور ما بخصوص در پروژه های آبرسانی، اداره و منجمنت آبیاری، تحلیل خاک و زمین، تولید و بسته بندی غذائی سرمایه گزاری کنند. همچنان تعداد زیاد سرمایه گذاران کوچک و انفرادی در بخش تولیدات زراعتی علاقه گرفته اند و امید است که در ظرف چند سال آینده بخش زراعت توسعه یافته و کمبود غذائی را در کشور حل و به اعمار مجدد این سرزمین جنگ زده سهم بزرگ بگیرند.

پایان